

Déli Hirlap

19

Előfizetési árak: Temesváron és vidéken házhoz kézbesítés: havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 600 lei. — Kifizetés: havonként 90 lei, negyedévre 180 lei, félévre 330 lei, egész évre 660 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami kifizetés: és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DS

1928 SZOMBAT SZEPTEMBER 15

ÁRA 4 LEI BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 215 SZÁM

Az emberek

Igen nagy része él-hal a frázisért. Van olyan, aki egyenesen úgy örül neki, mint majom a játékszernek. Minél semmitmondóbb az ilyen frázis, annál hosszabb életű, annál mélyebb értelműnek látszik. Ma például millió és millió ajakról hangzik, mint egy korszakalkotó vívmány, mintha a rák bacillussát fedezte volna fel mérhetetlen töprengések után egy nagy elme, hogy Si vis pacem, para pacem. Ha akarod a békét, készítsd elő a békét. Kiváncsi vagyok, vajon szintén bejegyznék-e az aranymondások világkrónikájába, ha például egy zöldpázsit-utcai szabó, azt írná a táblájára: „Ha ruhát akarsz, csináltass ruhát”, vagy ha a háziasszonyok okulására kis felírákat alkalmaznánk a konyhában: „Ha ebédet akarsz, készítsd el az ebédet?” Igaz, hogy a Si vis pacem, para bellum előbbi formájában még bornirtabb. Ha békét akarsz, készülj a háborúra, hangzottak ellenállhatatlan elánnal a világháború előtt és a szenvedő békeelőkészítők igen jelentékeny része, ha a jövő számára nem is, de a maga részére végérvényesen biztosítani kényszerült az örök békét. Tehát mindennek az ellenkezője is igaz lehet. Mindenbe bedűlünk, ha olyan sokszor és olyan célirányosan van lenyomtatva mint például egy bizonyos szappan reklámja. Tegnap a Wilson tizenegy pontját kőkodásoltuk, egy baromfiudvar naiv hiszékenységgel, ma áhitattal sóhajtozunk: Kellog paktum. Igen Kellog paktum sürgönyben, Kellog paktum vezércikkben, Kellog paktum népgyűlésen, Kellog paktum színes riportban, valódi lyoni aranytollal írva. Ismét amerikai békegalamb érkezett olajággal a szájában. Csak hogy mialatt a galamb gyönyörű légi mutatványait végzi és a világ népei áhitattal nézik káprázatos szárnyesapásait, ugyanakkor lenn a földön sötét füst gomolyog. Az aranyló képzeletfelhők égisz kullisszája mögött lázas sietséggel szövik a diplomáciai párkák a dodonai szerződéseket, ontják a repülőgépgyárak a motorokat, a vegyüzemek a mérget, a robbantószeret, a hajógyárak a flottát. A galamb már visszatérőben a magasból, egészen lenn lebeg, az olajágon kibomlik a szalag, reményzöld betűkkel raj-

ta: Si vis pacem, para pacem. Briand bosszusan nézi. Adjakok csak egy pusztát, szól hátra. Tessék itt a brownin-

gom, szól előzekényen a békebizottság referense. Így, szól Briand és kilövi a galamb szájából az olajágot, mely las-

san lehull, s épp a hadügyminiszterium pártkányzatán akad meg.
Flancur.

Téved Popescu igazságügyminiszter

Írta: Jakabffy Elemér dr.

Temesvár, szeptember 14.

A liberális párt addig hangoztatta, hogy hazánkban nincsen kisebbségi kérdés, amíg most csak úgy dülnek ezen nemlétező kérdéssel foglalkozó kormánynyilatkozatok. Brătianu miniszterelnök a szenátusban és a képviselőházban is bejelentette, a stabilizációs vita során, hogy az ősz folyamán törvényjavaslatot terjeszt elő a »kisebbségi politika« szabályozására, most pedig Tătarăscu miniszter nyilatkozatán kívül Stelian Popescu igazságügyminiszterét is olvashattuk a Viitorul hasábjain.

Hangzik pedig ez a következőképpen:

»A kormány külön bizottságot nevezett ki a kisebbségi probléma részleteinek tanulmányozására. A bizottság tanulmányai alapján gyakorlati megoldási tervet fogja megszüntetni a közöttünk és a kisebbségek között fennálló differenciákat. Az egész kisebbségi kérdéskomplexum alkalmas arra, hogy kielégítő megoldásokat találjunk, hogy a jövőben elkerüljünk minden surlódást, összeegyeztetve az ellentétes érdekeket és törekvéseket. A kormány említett tervét a nemzetközi szerződések tiszteletben tartásával állítja össze, a kisebbségektől is kérni fogjuk azonban, hogy tiszteljék azokat. Hangulvonom, hogy mi nem félünk a románok és a kisebbségek közötti surlódásoktól, hiszen a kisebbségek nagyon csekély számuak (?) a románság homogen és nagy kompakttömegével szemben. A kisebbségek szabadon fejlődhetnek minden irányban. Csak jóhiszeműséget s az ország törvényeinek tiszteletét kérjük tőlük. Bizonyítéka ennek a segesvári dalostünnepély alkalmából megnyilvánuló türelmességünk is. A magyar uralom alatt hasonló megnyilatkozásról szó sem lehetett.«

Stelian Popescu miniszter téved, ha

azt hiszi, hogy nagyszabású román kulturünnepélyek Magyarországon nem voltak. Talán nem árt, ha nagybecsű figyelembe ajánlunk csak egy nótányat, amelyek hirtelen eszünkbe jutnak.

1910. évi szeptember hó 18-án és 19-én Deesen tartotta meg a »Román Irodalmi és Közművelődési Egyesület« évi közgyűlését, melyre a hivatalos román jelentések szerint több mint kétezer vendég érkezett. Itt hangzottak el többek között Barsanu András elnök következő szavai: »Amajeg, hogy valaki a saját nemzeti kulturájára aspiráljon, minden egyes népnek a legfőbb természetes joga. És miként az egyénnek, aki létében megvan támadva, joga van minden erejéből védekezni, éppen úgy egy nép is, amelynek kulturáját megtámadják, jogosult minden rendelkezésére álló eszközt fölhasználni ősi nyelvének, hagyományainak, szokásainak, népviseletének, dalainak, táncainak, vallásának és nemzeti irodalmának megvédésére. Ennek a jognak a tagadása a kiírtási harc elvének proklamálása.«

Itt hangoztatta a megnyitó beszéd után Mihali Tivadar dr. országgyűlési képviselő: »Eme közgyűlés, amelyen olyan nagy számban vannak jelen a románok, ünnepélyes manifesztációja ama tántoríthatatlan ragaszkodásnak, mellyel román nemzeti kulturánk iránt viseltetünk, magyar polgártársaink baráti érdeklődése pedig, akiket szeretettel üdvözlünk körünkben, annak a bizonyítéka, hogy kulturális törekvéseinket méltatják és hogy előkészítették az idő, amikor el fogják ismerni, hogy kulturális törekvéseink az ország boldogulását előmozdítják.«

1911 március 5-én Nagyszébenben volt az Astra matinéja, melyen nemcsak a magyarországi, de romániai írók is nagy számmal részt vettek. Ott voltak többek között: Garleanu Emil, Pavelescu Cincinat, Theodorian Caton, Manu Demeter, Moldovan

Cornel, Eftimiu Victor, Dinu Ramura, Mandru Athanas és a bukaresti nemzeti színház egyik tagja Filotti Mária kisasszony. Mindezek felolvasásokat is tartottak. Szóval, miniszter ur, ezek beboosáttak és nem jártak úgy mint Móricz Zsigmond és társai.

1911 április 29-én és 30-án Aradon gyűltek össze a román írók és nagyszámú közönség egy hatalmas kulturünnepre. Hogy miért Aradon, azt itt Goga Oktavián indokolta meg a következő szavakkal:

»Ahol ellenségünk legerősebb és legközelebb hozzánk, ott legnagyobb a veszedelem. Mi látjuk ellenségünket és érezzük mérges nyelvét, azért jöttünk szembeállni, hogy egyesült erővel legyőzhessük.«

Itt is megjelentek a romániai írók és pedig: Pavelescu, Garleanu, Manu, Moldovanu, Ramura, Eftimiu, az idevalók közül pedig Goga, Agarbiceanu, dr. Lupas, Osvada, Maior, Bornemisa, Tulbure stb. Itt hangzottak el Pavelescu konstancai ügyész következő szavai: »Érezzük lelketek dobbanását és így megkettőzött erővel jövünk segítségére, hogy növeljük tetterőket abban a nagy harcban, amelyet folytatunk. Fájdalmaitokat érezzük, panaszaitokat halljuk és azért vagyunk itt, hogy vigasztaljunk benneteket és hogy megalapozzuk a tültestvérekkel való összeköttetést, hogy illetéknéppen elérhesük célunkat: az összes románok egyesítését, egyelőre kulturailag, később azonban... a jó Isten is gondoskodik rólunk.«

Miniszter Ur! En folytathatnám a felsorolást, most csak fél év adatait terjesztettem elő, de kérdelem, hallott valaki Segeșváron ilyen hangot? Beszéltek csak megközelítőleg így Inczédy-Joksmán, Willer, Vászárhelyi, Nemes Elemér vagy bárki más?

De lássa, tizenhét év előtt egy idegen állampolgár, konstancai ügyész is mondhatott ilyeneket — Aradon.

Zsombolyán

korán reggel kapható az aznapi Déli Hirlap

Elővezetik Varjassyt ha a temesvári ügyészség újabb idézésére nem jelenik meg

Temesvár, szeptember 14.

A Déli Hírlap tegnapi számában adott hírt arról az újabb büntető feljelentésről, amelyet Sándor László resicai vaskereskedő tett Varjassy Lajos dr. ellen. Sándor Lászlót tegnap délután két óra hosszat hallgatta ki Seciureanu Romulusz vezetőügyész.

Sándor részletesen elmondotta, hogy a Juhosnéval való összeköttetése során közel négy milliót hiteltelt Juhosnénak, illetve a kiskorúnak.

Amikor tavaly a Juhos botrány kipattant, azon volt, hogy ebből a hatalmas összegből valamit mentsen. Amikor Juhosné és Varjassy Lajos dr. szabadlábra kerültek, megindultak közöttük a tárgyalások. Közben Sándor László a régi adósságon felül újabb egymillió százezer leit bocsátott Varjassy Lajos dr. rendelkezésére. A recipe a régi volt.

Varjassy kijelentette, hogy a büntetőügy rendezése után sor kerül a kiskorú vagyoni ügyének a rendezésére is és a követelés biztosítva van.

Sándor László hónapokig várt, azonban egy banit sem látott viszont. Varjassy folyton bukaresti összeköttetéseire hivatkozott, amelyekkel Sándort sakkban is tartotta. Ez év májusában Varjassy azt az ajánlatot tette, írjon alá egy millió leies váltót. Ezt a váltót Bukarestben értékesítik. A pénzre szükség van, hogy a vagyoni ügyeket rendezhessék.

Sándor aláírta a váltót és ennek a fedezetül Juhosné leánya, Juhos Erzsí nevében egy és félmillió leiről szóló váltót adott át neki.

Sándor kijelentette, a váltót azzal a feltétellel írta alá, hogy azt csupán szeptemberben lehet értékesíteni. Ezenkívül Varjassy megígérte, ha ezt a váltót aláírja, úgy a kiskorú ügyének rendezésénél az árvaszéknel keresztülviszi, hogy Sándor Lászlónak mintegy négy millió leinyi követelését biztosítsa. Igéretet tett továbbá, hogy kinevezeti a kiskorú gyámjává. Sándor kijelentette, hogy akkor, amikor ő a Juhosné által aláírt váltót elfogadta, tudatában volt annak, hogy ez az aláírás nem ér semmit, hiszen Mateescu brassói prefektus a kiskorú gyámja és Juhosné nem jó a pénzre.

De aláírta, mert bizonyítékot akart szerezni Varjassy machinációjára. Ezt a bizonyítékot a keze között levő váltó szolgáltatja.

amely hivatva lesz ezekről a nagystilű üzelmekről végre a leplet lerántani. Seciureanu vezetőügyész ezután Varjassyt akarta kihallgatni, de ez nem

jelent meg. A vezetőügyész ismét megidézi Varjassyt és Juhosné, ha pedig nem jelennek meg, úgy elővezeteti őket.

Tengeri kigyó

lett a Luna-park vendéglőse és csendes társai közötti ügy

Temesvár, szeptember 14.

A temesvári esődtörvényszék után a városi járásbírósgot foglalkoztatja Meister Sándor, a Lunaparki vendéglő tulajdonosának ügye. Meister a vendéglőjéhez társat keresett. Társ akadt is — amint a járásbírósg-hoz intézett beadványában írja — Luchiciu Gyula dr. temesvári ügyvéd személyében. A Lunapark igazgatósága azonban ezt a társulást nem fogadta el és így Meister Florea Stéfánia, Luchiciu Gyula dr. ismerősével kötötte meg a szerződést. Luchiciu Gyula dr. azonban teljhatalmu megbízottként szerepelt. A helyzet a társulással nem változott, mert Floreáné nem investálta az üzletbe a kikötött hátszázhatvanezer leit. A hitelezők zaklatták Meistert és ez év augusztusában zárgondnokot ültettek a vendéglőbe. Nem okára Luchiciu egy Floreánétól nekijáró kétszáz ezer leies követelés, fejében lefoglalta az egész vendéglői berendezést, a kulesokat

magához vette és Meisteréket az üzletből kitelepítette, sőt Jereea portarel közreműködésével az eddigi zárgondnokot ültetett be. Ez ellen Meister Sándor ügyvédje, Brebera Vencel dr. útján felfüggesztési kérelmet nyújtott be. Agrariu járásbíró tegnap tárgyalta az ügyet. Brebera arra hivatkozott, hogy Luchiciunak nem volt joga, az egész vendéglőre végrehajtást vezetni, hiszen annak tekintélyes része nem Floreáné, hanem Meister tulajdonát képezi. Luchiciu ezzel szemben más bíró delegálását kérte, mert szerinte ellenfelei ebben az ügyben megfélemlítették a bírót, Agrariu kijelentette, egyáltalában nem fél és ezért a bíró kiküldetési kérelmet elutasítja. Az érdemi tárgyalás során a bíróság elrendelte a bizonyítást, hogy a vendéglő nem képezte teljes egészében Floreáné tulajdonát és ezért a tárgyalás folytatását a jövő hétre halasztotta.

Tetszett a lány

és ezért detektívnek adta ki magát, hogy megismerkedhessék vele

Temesvár, szeptember 13.

Boldurian Miklós hivatalnok tegnapelőtt este egy nőismerősével a belvárosi moziban volt és amikor hazafelé igyekeztek, egyszerre eléjük toppant egy fiatal ember, aki detektívnek mondta magát és felszólította a párt, hogy igazolják magukat. Boldurian nem hitt a fiatal ember szavainak és kérte annak detektív igazolványát.

Ez azonban gorombasággal válaszolt és felszólította Bolduriant és a társaságában volt leányt, hogy kövessék a rendőrprefektúrára.

Utközben azonban kijelentette, hogy ez voltaképpen felesleges és elég, ha átadják piros személyazonossági igazolványukat, majd aztán beidézteti őket. Boldurian át is adta a maga igazolványát. A lánynál azonban nem volt igazolvány, mire a fiatal ember fölírta annak nevét és pontos címét és felszólította, hogy másnap — ugyanint tegnap — este várjon rá a belvárosi mozinál. Ezzel a fiatal ember a párt útjára bocsátotta.

Boldurian azonban gyanus volt a fiatal ember és bejelentette az esetet a belvárosi rendőrségen. Csémiczky Imre rendőrkormányos intézkedése tegnap este egy detektív ment Bolduriannal a belvárosi mozihoz, ahol a lány, akit kellőleg kioktattak le és föl sétált és várta az áldetektívét. Ez hamarosan meg is érkezett és a leányhoz csatlakozott. Abban a pillanatban azonban előlépett a detektív és Boldurian. A fiatal embert a rendőrségre kísérték, ahol kiderült, hogy az illető Petran Virgil huszonhárom esztendőes timár-egéd. Bevallotta, hogy magát detektívnek adta ki, azonban azzal

nem volt az a célja, hogy Bolduriant esetleg megszarolja, csak éppen meg akart ismerkedni a leánynyal, aki megtetszett neki.

Petran Virgilről közben kiderült az is, hogy jelenleg katonai szolgálatot teljesít és szabad ágon van. A rendőrség a nyomozás befejezése után Petran Virgilt átkísérteti a térparancsnokságra.

A modernség kötelező lett Perzsiában is

Temesvár, szeptember 14.

Teheráni jelentés szerint a törökök után most már a perzsa is modernizálódnak. A perzsa sah ugyanis Kemal pasa példájára rendeletet adott ki, amelyben meghagyja, hogy a lakosság ezentúl európai módra öltözködjék és a kalapviselést is kötelezővé teszi. Az európai kalapgyárosoknak mindenesetre jól jön ez a rendelet és megkezdhetik a nagyban való szállítást Perzsiába. Szinte azt lehetne hinni, hogy a kalapgyárosok tróztót alkottak és provizóit fizetnek a perzsa sahnak. De lehet az is, hogy Perzsiában a kalapviselést a gazdasági leomlás jele. Emlékeztetes, hogy azok a perzsa méltóságok és nagyurak, akik eddig Európában megfordultak, asztrakán kucsmát viseltek és azon rendszerint diónyi nagyságu gyémánt volt. Talán elfogytak már ezek a gyémántok és mivel a perzsa nem akar nek szegység szemre csupa kucsmában járni, hát előrántják a modernizálást és ezentúl kalapot hordanak.

Hütlenség, csalás, rászede-
tés ellen legjobb orvosság,
ha azok írásait, akik kezébe sor-
sunkat le akarják tenni, elküld-
jük a grafologushoz.

Garay Ödön tanárhoz

Ineu, jud. Arad

Részletes grafológiai jellemrajz
140 lei. Di azás utánvételezve is.

Eladó szőlő

Gyóron (Arad-H gyalján) nyolc kat. hold nemes szőlő, présház, pince teljes felszereléssel, négyszobás lakóház, vincellérak, konyha-kert, 1 hold kenderföld, négyszáz méter utcai front az Arad-hegyaljai vilamos mentén szabadkézből eladó.

Az egész telepen villanyvilágítás.

Érdeklődőknek szíveségből felvilágosítással szolgál:

Várnay Elemér dr. ügyvéd,

Temesvár, Str. Bredeceanu 2.

295

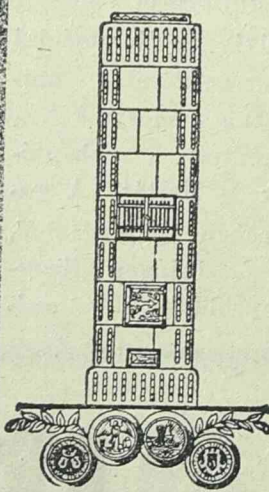
Pucher András

Cserépkályhagyár

Timișoara-Iosefin

Strada I. C. Brătianu No. 6

Jósefváros, Uri-utca.

Állandó nagy

raktár

Cserépkályha és

kandallókban

Tűhely és tűz-

helycsempék

fehér és külön-

böző más szí-

nekben

Fayence-fal-

burkolati lapok

Keramik-padló-

lapok

Chamottetégla

és 2358

Chamott-üst.

Áthelyeztem

női kalapszalómat
Belváros, Hunyadi-u. 3 sz. alá, a
volt Missir féle helyiségbe.

Hazatérve külföldi bevásárló utam-
ról, fellerem a m. t. hölyközséget,
hogy minden vét Ikényszerrel ül gvő-
zídék meg arról, miszerint választé-
kosan izléses, valóban különlegesen szép

női kalapmodellek,

keztük, retikülök nálam a legolcsóbb-
ban beszerezhető.

2675

Uj helyiség! Deutch Józsa utóda

Belváros, Str. Vas Alexandr

(Hunyadi-utca) 3. sz.

Lapárusítók

magas jutalékkal felvétetnek

Szt. György-tér 4.

A meggátolt progrom

Ujabb részletek a jugoszláviai vérvád következményeiről — A főkolomposokat letartóztatták

Petrovoszeló, szept. 12.

Részletesen foglalkoztunk a petrovoszelói vérvád rémjeségével. A községből ugyanis eltűnt egy oselédleány és lelkiismeretlen izgatók azt akarták elhitetni a néppel, hogy a lányt a zsidók fogták el, vérét vették, hogy azt ujonnan épülő zsinagógájuk alá ássák el. A lány néhány nap múlva előkerült, de

a felizgatott fantázia tovább működött és csaknem az egész falu Pollák Miksa kereskedő üzlete előtt gyülekezett, hogy elégtételt vegyen a zsidókon a koholt vérvádról.

Még mindig újabb és újabb részletek derülnek ki, amelyek borzalmas képét nyújtják annak a veszélynek, melyben a község zsidó lakossága forgott.

Az egész községben nagy nyugtalanság volt észlelhető, az emberek sugva-bugva jártak és a legfantasztikusabb hírek keltek szárnyra. Arról beszéltek, hogy estére általános mézárás kezdődik a zsidók között és sokan

nyíltan hangoztatták, hogy egy-szersmindenkorra le kell számolni a zsidókkal. Érthető, hogy a zsidóság körében óriási volt az izgalom.

A hatóságok a községi rendőrséget készenlétbe helyezték ugyan, de ennek ellenére este nyolc óra tájban mintegy negyven főnyi tömeg jelent meg Pollák háza előtt. Megrohanták a házat és közpört zudították az ablakokra.

— Le kell gyilkolni az összes zsidókat, — kiáltották. Nemsokára megérkezett a csendőrség, mely szétszálásra szelítette fel a tömeget. Az emberek erre szétszaladtak. Nyomban megindult a nyomozás a rombolásban résztvevő emberek felkutatására. Csakhamar tizennyolc legényt tartóztattak le. Az egyiket megkérdezték:

— Mit csináltak volna, ha megtaláljátok Pollákokat?
— Agyonütöttük volna.
— És a családját?
— Azt sem kíméltük volna, annyira haragudtunk a zsidókra.

Aztán elmondották, hogy a támadásban negyvenen vettek részt és előre megbeszélte terv szerint jártak el.

A fiatal emberek mindaddig fogva maradnak, míg az ügy teljes tisztázást nem nyer.

A vizsgálóbíró is megjelent Petrovoszelón, valamint a törvényszéki orvos, aki megállapította, hogy a lány, aki miatt az egész zendülés támadt, ideggyenge és valószínű, hogy kényszerképzet hatása alatt távozott el hazulról. Nem tudta okát adni annak, hogy miért vett fel férfiruhát és annak sem, hogy kit keresett.

Anyja kijelentette, hogy nem hisz a vérvád meséjében és ő nem is

állította, hogy lányát ilyen célra használták volna fel.

— Mégis, mi történhetett vele? — kérdezték tőle.

— Nem tudom, nem tudom, —

mondja bizonytalanul.

A nyomozás lesz hivatott megállapítani, hogy miként keletkezhetett a súlyos következményekkel járó vád, mely megzavarta az egész község nyugalmát.

Ausztria dönt

a csatlakozás kérdésében, ha itt lesz az alkalmas pillanat

Genf, szeptember 13.

A Kölnische Zeitung genfi tudósítója beszélt Seipel osztrák kancellárral, aki Ausztriának Németország-hoz való csatlakozásáról beszélt. Németországban és Ausztriában — mondotta Seipel — senki nem gondol arra, hogy a csatlakozás kérdését helytelen időben vesse föl, vagy pedig a békeszerződések revízióját erőszakkal keresztülvigye. Ha azonban a csatlakozásról beszélünk, azért a békeszerződések alapján állunk, amelyek megmutatták, miképpen és mikor lehet a

tervet megvalósítani, ha az Európa békéjét többé nem fenyegeti. Semmiféle kormány nem tilthatja meg azt, hogy a csatlakozásról beszéljünk. Ebben a pillanatban belső és külső politikában sokkal fontosabb kérdéseink vannak, amelyeknek megoldására kell erőnket összefognunk, azonban ha majd elkövetkezik a pillanat, amikor az aktuális kérdések nem tartanak vissza attól, hogy a világban elfoglaljuk a nekünk járó helyet, akkor függetlenségünk teljes tudatában dönteni fogunk erről a kérdéstről.

A kormány is beleszól abba, hogy ki legyen a temesvári magyar szinigazgató

Temesvár, szeptember 14.

Valami egészen különös lehet az, ami a temesvári magyar színház ügye körül a kulisszák mögött történik. Egyes lapok már a nyilvánosság előtt is pertraktálják, hogy Georgevici Lucian dr. főpolgármesternek nem áll módjában a magyar színház odaitételese dolgában dönteni, hanem kénytelen előbb a kormányt megkérdezni, kinek adhatja a színházat a pályázó igazgatók közül. Állítólag olyan befolyások érvényesülnek román politikai részről, melyek egy jelenleg még koncesszió nélküli igazgatónak akarják juttatni a temesvári színházi bérletét. Hogy a főpolgármester a kormányhoz akar fordulni beleegyezésért a színházigazgató személyének megválasztása kérdésében, furcsa, furcsa, mert a törvény a polgármesterek szuverén jogává teszi, hogy kívül kötik meg a város nevében a szerződést. Legalább is olyan furcsa, mint a főpolgármesternek az az állítólagos kijelentése, melyről a T. Z. tud, hogy Lengyel Irén, Be-

tegh Béby és Décsy Jenő már mashova szerződtek és így kíváncsi ezek után, honnan fog Szendrey helettük elsőrendű tagokat szerezni? A polgármesternek ez a kijelentése olyan formában tálalódik fel, mintha ezen három — kétségen kívül tehetséges — művészi erő nélkül elsőrendű társulat el sem volna képzelhető. A jelenlegi helyzetben féltő, hogy olyan befolyások érvényesülnek, melyek nem a temesvári magyar színház érdekeit tekintik, hanem személyi motívumokat. A főpolgármesternek szuverén joga a törvény értelmében a színházigazgatót megválasztani. Ebben az esetben könnyű helyzete van, mert támaszkodhatik a temesvári magyar közönség egyedül illetékes véleményére. Honorálja ezt a kívánságot annál is inkább, mert nemesak a város érdekei ellen ninesen, hanem szolgálatában áll a temesvári magyar színház művészetnek. Ami pedig Lengyel, Betegh és Décsy távozását illeti, senki sem pótolhatatlan és el tudjuk képzelni, hogy nélkülük is nagyon jó társulatot lehet szervezni.

Két évszázad után a Csekonics grófok végleg bucsut mondanak a Bánságnak

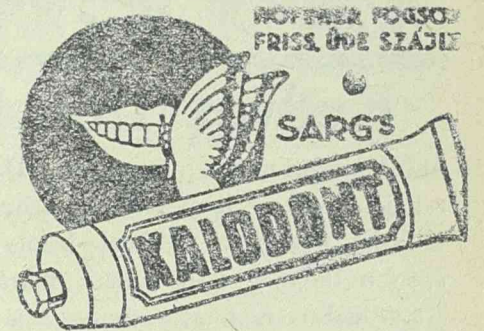
Zsombolya, szeptember 14.

Nagy és hatalmas volt valamikor a Csekonics grófok uradalma Zsombolya határában. Valóságos kis ország volt. Száz és száz családnak adott biztos kenyeret és foglalkozást. Nagy része volt a Bánság mezőgazdaságának és iparának előbbrevitelében. Azonban a Csekonics grófok hozzájárultak ahhoz is, hogy Zsombolya szépüljön. A község belsejében megépítették a hatalmas kastélyt, a község határában pedig gyönyörű parkot

létesítettek és abban remek kastélyt és kápolnát emeltek. Mindkettő Ybl és Hausmann világszerte ismert magyar műépítészek alkotása és egyik is, másik is valóságos látványosság.

Az 1918-iki nagy világtörténelmi változás és az utána következő trianoni békeszerződés a Csekonics uradalmat kettétépte.

Az egyik rész Jugoszláviának jutott, a másik pedig Románia területén maradt. Aztán jött a földreform és a romániai Csekonics-birtokból nem ha-

gyott meg semmit. A gróftól elvették a földeket, egy csomó család pedig — amely eddig a birtokon volt alkalmazva — kenyértelen maradt és új egzisztencia után volt kénytelen nézni. A Csekonics grófok véglegesen bucsut mondtak Zsombolyának és egymásután adogatták el zsombolyai ingatlanait.

Utolsó maradt meg a híres csi-tói park, a kastéllyal és a kápolnával együtt. Most aztán ettől is készülnék megválni.

Csekonics Sándor gróf, aki a jugoszláv területen levő Julia-majorban lakik, a napokban magához hívatta Zsombolyán levő volt intőzőjét, Strosz Pált és megbizta, hogy a parkra, kastélyra és kápolnára keressen vevőt. Az eladási ár mindössze öt millió lei. Hír szerint egy ismert nevű sebészorvos már ajánlatot is tett a megvásárlásra és a kastélyban szanatóriumot akar létesíteni. Erre a célra az ideálisan meg is felelne és a park is emelné a szanatórium értékét. Ha a vásár létrejön, ezzel a Csekonics-család megválíkat utolsó zsombolyai ingatlanától is. Két évszázadon keresztül volt a grófi család otthon Zsombolyán, amelytől most véglegesen bucsút vesz.

Három fivér vérszerződést kötött, hogy öngyilkosok lesznek

Budapest, szeptember 13.

A budapesti rendőrség három fivér titokzatos öngyilkossága ügyében folytat nyomozást. A kutatást megnehezíti az a körülmény, hogy sem név, sem pedig lakcím nem áll a rendőrség rendelkezésére. Tegnap kora reggel egy fiatal ember haladt át a Lánchidon és a hid közepe táján lába belebotlott egy kalapba. Csudálkozva vette föl, megnézte és a belsejében gombostűvel odaerősítve egy levelet talált, amely a rendőrségnek volt címezve. A levelet a főkapitányságra vitte, ahol azt azonnal felbontották. A levél így szól:

— Mire ezeket a sorokat elolvassák, én már halott vagyok. Három testvéremmel együtt a Gellért-hegyen vérszerződést kötöttünk és megesküdtünk, hogy három egymást követő napon öngyilkosok leszünk és a sorrendet úgy állapítottuk meg, hogy a legfiatalabb haljon meg utolsónak. Miután én már végeztem magammal, kérem, akadályozzák meg öcsém öngyilkosságát, mert neki talán még jobb jövőjük lehet. Egy tönkrement kereskedő és meghasonlott ember.

Sajnos, a levélben hiányzik minden további adat és így kérdés, hogy a nyomozás során képes lesz-e a rendőrség az öngyilkos két öccsét idejekorán megtalálni és öngyilkosságukat megakadályozni.

Hirek

Kedves Bözsi

aki ismeretlenül — mindössze B. Bözsi jelzéssel — levelet írt a szerkesztőségbe, közelebbi címének hiányában ezen a helyen válaszolok magának. Nagyon bus és nagyon bánatos a maga levele, kedves Böske. Magát is elkapta, hatalmába kerítette az a járvány, amelyet öngyilkossági tébolyoknak neveznek. Az utóbbi időben olyan sokan vetették el maguktól az életet ebben a városban és ez annyira hatott magára, hogy szintén azzal a gondolat-foglalkozik, hogy megvált az élettől. Azt is írja, hogy erre elég oka van, mert az élet igen mostohán bánt kegyeddel. Nem tudom, hogy mi esoda elviselhetetlen gondot, nyomort, testi vagy lelki szenvedést zudított magára a sorsa, de higgye el, akármilyen legyen az, nem érdemes az életet miatta elvetni. Először is fontolja meg, hogy az embernek az életet az Isten adta és csak az Isten veheti el. Aztán meg gondoljon arra, hogy az emberi élet még ha hosszú is, aránylag igen rövid. Minek tehát azt még jobban meg rövidíteni? És tartsa észében azt, hogy bármily rossz is valakinek a sorsa, az ember sohasem tudhatja, hogy mikor fordul a dolga jóra. Ezt a reményt sohasem szabad feladni. De ha további szomorúság, folytatódó szenvedés is vár az emberre, az még mindig jobb a halálnál. Akarattal, szorgalommal, törekvéssel, jó emberek tanácsával támogatásával sok mindent lehet az életben megváltoztatni, azonban az öngyilkosság megváltozhatatlan, jóvátehetetlen. Ha magának fáj az élet, ezt még el lehet valahogy viselni, de képzelje el magának, vajon hozzátartozói el tudnák-e majd viselni azt a végtelen fájdalmat, amelyet öngyilkosságával rájuk döntené? Kedves Böske, ne az életet dobja el magától, hanem az öngyilkosság gondolatát. Fogadjon azót és higgye el, eljön majd az idő, amikor örvendeni fog, hogy botorul, meggonolatlanul nem ölte meg magát. Az élet azért van, hogy éljük és nem azért, hogy elvetjük.

En.

Volt temesvári főtörzsorvos halála. Bécsből jelentik: Chajes Hermann dr. nyugalmazott főtörzsorvos elhunyt. Chajes a háború előtt sokáig Temesvárott teljesített szolgálatot és a katonai kórház idegbetegosztályának élén állott. Nagyműveltségű és kitűnő orvos volt.

Szept. 17.	a 38 tagu Donkozák kórus egyetlen hangversenye. Jegyek Bánátnál.
---------------	---

Gazdanap Bodófalván. A bodófalvai gazdakör e hó 23-án állat- és terménykiállítással egybekötött gazdanapot rendez. A kiállításon résztvevők díjazásban is részesülnek. Egy arany, két ezüst, két bronzérem, valamint tízezer lel kerül kiosztásra.

* Habig, Borsalino, Scott, Gyukits, Bückel és belföldi őszi kalapudonságok megérkeztek, legolcsóbbtól legfinomabb minőségig. Férfi fehéreneműek nagy választékban készen és méret szerint. Francia és angol uridivat különlegességek legelőnyösebben. Gabriel Papp-nál kizárólag, Str. Alba Julia 5. Hotel Ferdinánddal szemben.

Nedeanu utóda

tekintetében Bratianu Vintila fog dönteni

Temesvár, szeptember 14.

Nedeanu temesvári pénzügyigazgató távozása körül még mindig a legnagyobb bizonytalanság uralkodik. Megírtuk annak idején, hogy Nedeanut vezérfelügyelői rangban a bukaresti pénzügyminiszteriumba rendelték szolgálatra és egyben utódát is kinevezték a jelenlegi krajoval pénzügyigazgató személyében. Nedeanu át is adta hivatalát Bateala helyettes pénzügyigazgatónak, ő maga pedig négy heti szabadságra Herkulesfürdőre utazott. Mintegy két hét előtt azután rendelet érkezett Bukarestből, mely szerint egyelőre Nede-

anu marad a temesvári pénzügyigazgató. Ujabb érkező hírek szerint Nedeanu mégis távozik, de utódára vonatkozólag még nincsen megállapítás, mert sokan pályáznak a temesvári pénzügyigazgatói állásra. A legkomolyabb jelöltek a dolgok mostani állása szerint Crangu volt temesvári és Florescu volt lugosi, jelenleg bukaresti pénzügyigazgató. Állítólag Bratianu Vintila hazatérését várják meg, hogy ő döntön a temesvári pénzügyigazgató kinevezése ügyében. A sok kombináció között mindenesetre a legfontosabb az, hogy Nedeanu nem marad Temesvárott.

A SPANYOL KIRÁLY MEGUNTA A GYAMKODÁST. Londonból jelentik: Az International News Service szenzációs cikket közöl a most leleplezett spanyol összeesküvésről. A hír szerint az összeesküvést Primo de Rivera ellen Alfonz király tudtával és beleegyezésével szervezték meg. Ezzel függ össze állítólag az is, hogy a király a forradalom tervbe vett kiürése előtt három nappal Svédországba utazott. Beavatottak tudni vélik, hogy a király így akart megszabadulni a diktátortól, akinek gyámkodását már régen megunta.

Stinnes romániai ügynöke. Bécsből jelentik: A bécsi rendőrség letartóztatta Grosz Bélát, a Foresta részvénytársaság volt vezérigazgatóját, Grosz, aki magyar származású csehszlovák állampolgár, bele van keverve a Stinnes-féle hadikölcsönkötvény panamába. Évek előtt Stinnes romániai ügynöke volt és másfél millió értékű hadikötvényt esempésztett Németországba. Megállapították, hogy Grosz Romániába is szállított hadikölcsönkötvényeket. Valószínű, hogy a Blumenstein-afférban is szerepelt és az volt a feladata, hogy Ausztriában, Romániában és Magyarországon helyegetlenül hadikölcsönkötvényeket vásároljon össze.

Megérkeztek

a legújabb őszi árak u. m. Poulowerek, kalapok, ingek, nyakkendők, herisnyák, gallérok stb. legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig, beszerezhetők. 2561

„Gentleman“ cégnél
Cetate, Strada Merzy No. 6. (Galgon-ház)

Ellopták a kerékpárját. Reitenbach János ujksodai munkásnak a Pályaudvar-sor 8. számú házban volt dolga és biciklijét az udvaron hagyta. Csak néhány percig tartózkodott a házban s mire visszatért, biciklijét már eltűnt. A rendőrség az ismeretlen tolvaj ellen megindította a nyomozást.

Elégett buzatermés. Nagyzorlencről jelentik: A község határában levő aratótelepen tűz ütött ki, amely elhamvasztotta az aratásra összehordott gabonát és a cséplőgépet is. A tűz oly rohamosan terjedt, hogy oltási munkálatokról szó sem lehetett. A kár több százezer lel. A buza nem volt biztosítva.

MIRJAM Alélektani rejtély Temesváron.

A híres jósnő egy fényes ajánlatot tesz. Meg akarja jósolni Önnek, hogy boldog, áldott és eredményteljes lesz-e a jövője? Lesz-e eredménye a szerelemben, házasságban, a vállalkozásaiban, terveiben, óhajaiban? Válaszol egyéb pontokra is. Mindez csak a tenyeréből, a chiromántia alapján derül ki. MIRJAM életértelmezően állapítja meg és személyes tanácsokkal szolgál, ami Önt nem csak ámulatba ejti, hanem még fel is lelkesíti! Keresse fel és meglátja, milyen nagy meglepetés vár Önre. 2392

Található: **Belváros, Erőd-u. 1. sz.** Egész nap este 8 óráig.

Erdélyi író magyarországi irodalmi dija. Budapestről jelentik: Tamási Aron a kiváló erdélyi székely író, akinek nemrégiben jelent meg a Szűzmáriás királyfi című regénye, megkapta a magyarországi Baumgarten díjat, ami havi négyszáz pengő járadékot jelent.

A motorkerékpárosok is kötelesek vizsgát tenni. A motorkerékpárok hajtásához eddig nem volt szükség külön vizsga, mert elegendő volt a motorbicikli bejelentése és a rendszám kiadása. A belügyminiszter most rendeletet adott ki, amelyben arról intézkedik, hogy ezentúl motorkerékpárt csak azok vezethetnek, akik a szükséges képesítési vizsgát leteszik. A temesvári rendőrprefektúra felhívja az érdekelteket, hogy a rendőrprefektúra közlekedési osztályában haladéktalanul jelentkezzenek vizsgára, mert október 15. után a vizsga nélkül motorkerékpárokat szigorúan megbüntetik. A rendőrprefektúra egyben felhívja azokat a motorkerékpártulajdonosokat, akik számukat eddig nem cserélték meg be, hogy sorszámuk átírása végett mielőbb jelentkezzenek.

Tanújon az Erzsébetvárosban a nyilvános jogu Babeune Ambrus Irén iskolában, Tirok-utca 78.

Román, német, magyar egységes gyorsírást, gépirást, helyesírást, levelezést, szépirást. Havonta új tanfolyam Mérsékelt tandíj.

Használt égők

mérsékelt ráfűtés ellenében ujjakra cserélhetők be.

Rádiókészülékek, hozzátalók, valamint technikai felszerelési cikkek: kapcsolók, drót, stb. stb. legolcsóbban

„Noris“ Societate de electricitate
Timisoara, I. Str. Gen. Prapogescu No. 5 (Szent György-ter) Kossak fényképezéssel. 2676

Montag Zestvérek,

Timisoara, Bul. Ferdinand 5

eladnak legolcsóbban elsőrendű

erdélyi

étkezőburgonyát

azonyi és későbbi szállításra, ugyanzint ideit babot és lencsét. Vásároknak lucernát, völjlóheremagot, olajmagvakat, orsó pogácsát és mindennemű gabonaféléket. 2657

Eladó

a Gyár városban, fő utvonalon fekvő, modern

családi ház

beköltözhető 5 szobás lakással. A házhoz egy igen szép kert is tartozik.

Érdeklődők adják le címüket a kiadóhivatalban. 2658

Apai örökség

Irta: Hervay Frigyes

— A Déli Hirlap panaszkönyve. **—** Tisztelt szerkesztő ur! Egy szegény, agyonzaklatott és éjszakai álmától meegfeszített tisztviselő írja ezt levelet. Olyan házban lakom, amelynek falára egy sárga cukorkaautomatát szereltek föl. Este és éjszaka a presmákból jövő emberek azzal zököznek, hogy leidarabokat dobálnak az automatákba. Mivel akkor már rendszerint azokból kifogyott a cukorka, amit azonban a mámoros emberek nem akarnak belátni, ököllel bottal döngetik az automatákat, közben szidják azt is, aki az automata föltábla. Ha végre az egyik társaság félórás zajongás után távozik, jön a másik csoport és ez így megy hajnali órákig. Minél később jön valamely társaság, annál kitartóbban tromfolja az automatát. Méltóztatásom felhívni a rendőrség figyelmét erre a körülményre. Elvégre mégsem lehet megengedni, hogy az automaták alatt nappal dolgozó emberek éjjel tudjanak aludni.

— **Autó és tehervonat végzetes karambolja.** Pozsonyból jelentik: Egy tehervonat, amelyen bakabányai férfiak és asszonyok Tildre utaztak, hogy ottani zárandoklaton résztvegyenek, Bolna és Lök között egy kanyarban a lévai személyvonattal szembe fordult és utasai közül harminchárman súlyos sérüléseket szenvedtek. A sebesültek közül két nő helyszínén meghalt. A hatóságok megindították a nyomozást annak kiderítésére, hogy a szerencsétlenségért terhel a felelősség.

Szept. 17.	a 38 tagú Donkozák kórus egyetlen hangversenye. Jegyek Bánátnál.
------------	--

— **Mesznicsék kiszabadult a fogházból.** Megírtuk, hogy a temesvári törvényszék elrendelte Mesznicsék szabadonbocsátását. A döntést a p. e. s. u. Marin ügyész megfelelően és így Mesznicsék továbbra is szabadságban maradt. Tegnap délelőtt azonban az ügyészség a szabadlábra helyezés ellen beadott felelőztetését visszavonta és így Mesznicsék tizenegy hónapi vizsgálati fogság után tegnap délelőtt elhagyta a temesvári ügyészség fogházát.

— **A Déli Hirlap Budapestben állanában olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII. Baross-tér 10**

Szeptember 16 án este 9 órakor
a
berlini Blüthner szinfonikus zenekar hangversenye
Jegyek a színházi pénztárnál.

— **Eltűnt inas.** Bradescu Konstantin aszatalosinas, aki egy meheintli megyebeli községből került Temesvárra és Schusztler Ferenc utorgyárában volt alkalmazva, néhány nap előtt eltűnt. Azt hitték, hogy a fiu honvágyból hazaszökött és ezért értesítették az apját. Az apa, Bradescu János földmives kétségbeesetten utazott Temesvárra, mert a fiu nem mutatkozott odahaza. Az apa a fiu eltűnését bejelentette a rendőrségnek, amely a tizennégy éves Bradescu Konstantin hollétének kiderítésére megindította a nyomozást.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindezt az ingyenes tájékoztatót (Conneatorul prin Timisoara).

— Most el fogom mondani neked, pajtás, hogy mi történt velem ma reggel. Hallgas végig és ne mondd, hogy képzelődöm. Ez nem képzelődés, én nem is látok benne semmi csodaszzerűt, inkább megerősítést valaminek, amit már régen gyanítottam. Ma reggel láttam az apámat. Nem is őt, csak a két szemét a meggyötört mártírhomlokát, azt a megfejthetetlen szelid-bus tekintetet, amely életében annyiszor szorongatta össze szívemet és amelyet nem bírok elfelejteni.

— Emlékszel pár héttel ezelőtt egyszer azt kérdezted, hogy mi van velem? Elkerülöm a társaságokat és hiába kerestek a megszokott helyeim is. Hazudtam valamit, hogy fogorvoshoz járok, vagy mit tudom én... Ne karagudjál, öregem, hazugság volt. Sokkal komolyabb az ügy. Most majd elmondom.

Elnézett a levegőbe és szippantott egyet a cigarettájából.

— Soha-em beszéltem neked az apámról. Mit is mondhattam volna az életéről? Magam sem igen ismertem. Ha ma visszagondolok, az az érzésem, hogy köztünk, testvéreim és anyánk közt valahogy társatlanul élt az apám. Nem tudnám megmondani, mire alapítom ezt az érzést, én csak azt láttam, hogy tövis koszeruzza homlokát és meleg, barna szemét — amelyek néha úgy néztek rám, mint ha azt mondták volna, majd megismered fiam te is az életet — egyre borongósabban felhőzte be a melankóliát. Milyen ismeretlen bánat vagy csalódás lakott e homlok mögött? Talán nagyrafordító álmok a ez élet a hétköznapi robot igájába fogta? Talán valami más?

— Két szenvedélye volt az apámrak: a könyvek és a zene. Csak ha olvasott, vagy ha Beethoven zongorázott neki az anyám, olyankor láttam megbékülni arcát. Karosszékhén hátradőlve boldog derűvel, hallgatagon szelvé szivarját. Hallgatagon Kevésbeszedű, zárkózott lélek volt. Én kíváncsián, szorongó gyermeki szívevel figyeltem néha perceket. Ilyenkor oda jött az anyám, megsimogatót és gyakran mondta, hogy hasonlítok az apámhoz. Nevettem rajta. Ha a tükörbe néztem és láttam sima homlokomat, üde arcomat, nem tudtam felfedezni semmi hasonlóságot. De meg-

— **A vita hevében.** Megírtuk néhány nap előtt, hogy Fellegi Árpád kereskedő és Alschech Leoatin között a kereskedőnek Városház-utca 9. számú házában levő lakásán heves vita támadt, amelynek folyamán dulakodásra is kerül közöttük a szer. Fellegi Árpád kijelentette, hogy nem felel meg a valóságnak, mintha ő késsel támadt volna a nőre, hanem az fejével nekiment az ablaknak és az összetört cserepekkel várta össze kezét és arcát. Kés nem is volt Fellegi kezében. Ezt Alschech maga is megerősítette.

* **Ritmikus torna- és tánciskoláját** szept. 15-én nyitja meg G. Janura Jenny. Beiratkozni egész napon át Gyár., villa Dr. Fehér.

lehet, talán ahhoz a másik archoz hasonlítottam, amelyről Beethoven zenéje simította el a redőket...

— Nem unatlak már sokáig ezzel a történettel, hisz látod, semmi ténybeli dolgot nem tudok mondani. Csak arra emlékszem, hogy amint multak az idők, mind többször láttam felém fordulni az apám elkinzott homlokát — engem különösen szeretett — és mind többször éreztem, hogy rajtam piheneti szomoru, fáradt szeméit. Ilyenkor mindig sirni szerettem volna. Lassan egészen elborította a lelkét, szemét a melankólia. Buskomor lett és negyvenöt éves korában meghalt.

— Évek multak el, már-már megkövesedett bennem apám emléke és most egyszerre különös dolgok történnek. Ha reggelenként a tükör elé állok, hogy megkössém a nyakkendőmet, mind gyakrabban előfordul, hogy megállok és vizsgálom az arcomat. Egyszer a szájam vonalában fedezem föl, hogy szakasztott az apámé, máskor a hangom ritmusa döbbsent meg ezzel a kísérteties hasonlatossággal. És amint multak az évek — hiszen tudod, hogy engem is többféle baj ért — mindig többször és többször kaptam rajta magamat, hogy az apám areképét nézegetem és utána a tükör előtt vizsgálom az arcomat. Sürgető vágy kerget, hogy kimenjek a sirjához és ellenállhatatlanul, leküzdhetetlenül ragad meg néha a kényszer: hallgatni Beethoven transzcendentális, tulvilági muzsikáját és ha nem mentem közéték és ha hiába kerestek mindenfelé, meszi külvárosi utcákon kóboroltam, vagy a temetőben ödöngtem apám sirja körül.

— Tudom, hogy ez kéros állapot de a legborzasztóbb most következik. Ma reggel — mondta és keményen az ajkába harapott — ma reggel, amikor a tükörbe néztem, a tükörből az apám szeme nézett vissza rám. Ne mondd hogy ez képzelődés, borús tekintetet, amit rám hagyott örökégül. Ne haragudj, kérlek, hogy farsztottalak, azért hivtalak ide telefonon, mert el kellett végre mondanom, nem bírom tovább!

Feje fáradtan a kezébe havatlott és én részvéttel néztem szemébe, a melyben már ott villogott a még retentetesebb örökség: a melankólia.

— **Tűz a móriföldi moziban.** Móriföldről jelentik: A móriföldi moziban előadás közben a film tüzet fogott és pillanatok alatt óriási lánggal égett. A közönség szerencsére nem veszítette el lélekjelenlétét és rendben kivonult a moziból. A móriföldi önkéntes tűzoltóságnak nagy munkával sikerült csak a tűz tovább terjedését megakadályozni, a gépház azonban így is teljesen tönkrement. A mozi tulajdonosa Windecker János, aki maga látta el a gépészi teendőket is.

* **Urlasszonyok, urileányok, urigyerkek** mind G. Janura Jenny higienikus ritmikus tornaiskoláját látogatják. Beiratások gyár. mozival szemben villa Dr. Fehér.

NA, NE MONDJA, kedves B. D. Z! Igazán kútmérgezés, ha a magyar ragaszkodik magyarságához, akkor is, ha katolikus? És igazán „cinikus, tendenciózus, terrorisztikus, közönséges támadás”, ha a magyar védi magyarságát a hitéletben is? Nem, nem, kedves B. D. Z! Nem az annak ellenére sem, hogy a csanádi katolikus püspököt elnevezték „a mi püspökünknek”. Talán az Önöké is? Vagy nem? Szellemi fegyvertárukra is hivatkoznak. Ugyilátszik erre a cikkre már nem futotta ebből az arsenálból. Így az elfogulatlan kritikus kénytelen megállapítani „elpazarolt nyomdafestékiükrol”, hogy erre ráillik ez a jelző, melyet — teljesen oktalanul — gondolatainknak imputáltak a sváb nemzetiség helyhatározóval kapcsolatban.

* **Bánáti Szanatorium Timisoara** Strada Obodescu (Holló-utca) Nr. 2. felvesz sebészeti-, nőgyógyászati-, szülészeti-, orthopédiai-, bel-, gyermek-, ideg-, bőr- és nemi-, szem, fül, orr- és zégebetegeket, Röntgen, diathermia, elektrotherapia. Első, második és harmadik osztályu ellátás. Telefon: 22-46

— **A meztelen táncosnő miatt öt napra bezártak egy orfeumot.** Milánóból jelentik: Egy római varietésszínházban, amely mozgóképeket is szokott játszani, nagy botrány volt. Programon kívül fellépett egy meztelen táncosnő. A rendőrség büntetésből öt napra bezáratta a mulatóhelyet.

Szept. 17.	a 38 tagú Donkozák kórus egyetlen hangversenye. Jegyek Bánátnál.
------------	--

— **A püspök bérmentja Krassóban.** Pacha Agost püspök tegnap délután Willjung Mihály titkár kíséretében elindult krassói bérmentjára. A püspök szeptember tizennegyedikén Zaguzeányban, tizenötödikén Lindenfeldben, tizenhatodikán Karánsebesen, tizenhetedikén Nándorhegyen, tizennyolcadikán Ruszkabányán, tizenkilencedikén Szlatinán és Szadován, huszadikán Mehádián, huszonegyedikén Bozovicson, huszonkettődikén Sumicán, huszonharmadikán Orsován, huszonegyedikén pedig Weidenthalban eszközi a bérmentést. Nándorhegyen a püspök beszenteli az új harangokat is.

Szülők figyelmébe
Az iskolai idényre!
Ingek, harisnyák, kötött és trikó-
árúk stb. divatú cikkekben a leg-
előnyösebb beszerzési forrás 2323
Magazin Unió Áruház
Józsefváros, Whitehouse-palota.

— **Elrendelték egy bankigazgató letartóztatását.** A temesvári törvényszék Athanasiu-Feiler tanácsa két nap előtt foglalkozott Micu János a Temesvári Hitelbank igazgatója Schröder István a pénztintézet könyvelője ellen beadott feljelentéssel. Az ügyészség mindkettőjük letartóztatását kérte azon az alapon, hogy csalás útján rábirták Cionca Gábor egresi földbirtokost, irjon alá olyértelmű kötelezvényt, amely szerint a betétesek követeleséért vagyonaival felelősséget vállal. A törvényszék elrendelte Micu János és Schröder István letartóztatását. Micu azonban nem sikerült letartóztatni, mert az elmúlt éjjel Nagykikindára utazott. Valószínű, hogy Schröder is Micu társaságában menekült el az országból.

1-2 szobás házak heti és havi Kardostelep részletfizetésre eladók Telef.: 11-03 intézőségénél

Drágán gondoskodik a vasutigazgatóság alkalmazottai ruhájáról, melyet azelőtt ingyen kaptak

Temesvár, szept. 13.

A kisembernek valamikor ambíciója volt, hogy a vasúthoz kerüljön szolgáknak, vagy altisztnek, mert az örökös kenyeret jelentett a számára. Ha a fizetése nem is volt nagy, de elegendő volt a megélhetéshez és a fizetésen kívül egyéb illetményei is voltak. Abból a korból maradt ránk a magának sok minden kényelmet és szórakozást megengedhető vasutásról a rigmus:

Teheti, mert vasuti,
Öt az állam fizeti!

A vasutas személyzet külsőleg is a megelégedettség, az anyagi ellátottság képét mutatta.

A kisvasutasoknak az állam adta az egyenruhát: évente egy nyári uniformist, egy téli uniformist, egy nyári sapkát, egy téli sapkát és minden negyedik esztendőben egy köpenyt.

Ugy is néztek ki mindig, mintha skatulyából vették volna ki őket. Annyi ruhája volt a vasutasnak, hogy az elhordott ruháiból — amelyek még mindig jók voltak — a tanuló fiainak is csinálhattak gyúnyát.

A vasutasoktól azonban az új rezsim óta éppen úgy megvonták az egyenruhát, amint azt a postásokkal is megtették. A vasuti altisztek és státságban levő alkalmazottak fizetése háromezeröttszáz és maximálisan hatezer lei között mozog havonta. Ebből azonban egy csomó levonás. Ez a fizetés sehogy sincsen összehangban a háboru előtti fizetésekkel. Az évek során a régi egyenruha mind lerongyolódott róluk és olyan ruhákban teljesítettek szolgálatot, aminőre éppen tellett.

Most azután a vezérigazgatóság kiadott egy rendeletet, amelyben szigorúan megparancsolja, hogy mindazok a vasutasok, akik állomásokon teljesítenek szolgálatot, kötelesek maguknak egyenruhát csináltatni.

Az egyenruhák szállítására árlejtést írtak ki Temesvárott is és négy pályázó cég közül a legolcsóbb az volt, amelyik négyezeröttszáz leierért hajlandó uniformist csinálni. Ezzel a céggel a vasut meg is kötötte a szerződést. A cég egyik alkalmazottja meg is jelent a pályaudvaron, sorra eléje citálták a vasuti altiszteket és szolgálkat és mértéket vett róluk. A szövetet nem látják, a ruhát nem is próbálják készülés közben, csak majd akkor látják, ha azt leszállítják. És az ára fejében havonta ezer leit vonnak le a fizetésükből.

A kis fizetésből tehát négy hónapra keresztül havi ezer leit vonnak le és az ötödik hónapban ráadásul még ötszázat. Hogy éljen meg a vasutas, a maradékból a családjával?

És emellett csak éppen egy uniformisa lesz, egy téli s ha majd jön a nyár, a hőségben is azt hordhatja. Egy esztendő alatt pedig az egyenruha a folytonos viseléstől teljesen tönkremegy és a jövő évben majd újra kényszerítik egyenruha csináltatására és jönnek az újabb ezer leies levonások. Szegény vasutasok azt se tudják, hogy hová legyen a fejük a sok gondtól.

Bizony ma nem öröm vasutasnak lenni és nem is csuda, ha csak

olyan kétségbeesett emberek mennek a vasúthoz, akik nem tudnak máshol elhelyezkedni.

De mit csináljanak azok a szerencsétlenek, akik fiatalságukat és férfikoruk javát a vasutnál töltötték? Azok nem mehetnek már más pályára. Kénytelenek az igát tovább huzni és család-

jukkal éhezni, mert a vezérigazgatóság rájuk parancsolt, hogy egyenruhát csináltassanak maguknak. Egész Európában minden állam ad a maga vasutasainak egyenruhát ma is, csak éppen Románia nem. E tekintetben a román államvasut alkotja a szabály alól a kivételt.

RÁDIÓ

Szeptember 14. (Péntek.) Budapest. 12 óra: Kamarazene. 5 óra 45: Zenekari hangverseny. 8 óra 30: Operettzene. 10 óra: Cigányzene. Bécs. 11 óra: Hangverseny. 4 óra 15: Délutáni hangverseny. 7 óra 20: Daleszt. 8 óra: A bécsi városi zenekar hangversenye. Berlin. 5 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Kluband-est, ezt követőleg hegedűhangverseny. Breslau. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra 20: Esti hangverseny. Brünn. 11 óra: Délelőtti hangverseny. 12 óra 15: Gramofonhangverseny. 5 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 10: Balalajka est. 9 óra: Hangversenyátvitel a kiállításból. Frankfurt. 1 óra: Gramofonhangverseny. Hamburg. 12.30: Hangverseny. 8 óra: Esti hangverseny, ezt követőleg kabaré. Kattowitz. 6 óra: Énekhangverseny zenekari kísérettel. 8 óra 15: Szimfonikus zenekar hangversenye. Langenberg. 12 óra 10: Hangverseny.

9 óra 15: Szimfonikus zenekar hangversenye, ezt követőleg tánczene. Leipzig. 12 óra: Déli hangverseny. 3 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 15: Klasszikus szerzőktől zongoraest. 9 óra: Népdalok, ezt követőleg tánczene. Stuttgart. 4 óra 15: Szórakoztató zene. 8 óra 15: Szimfonikus zenekar hangversenye.

Szeptember 15. (Szombat.) Budapest. 12 óra: Déli harangzó, azt követőleg gramofonhangverseny. 7 óra 15: Katonazene. 8 óra 30: Fedák Sári előadóstéje. 10 óra: Hangverseny. 11 óra: Magyar népdalok. Bécs. 11 óra: Hangverseny. 4 óra 15: Szórakoztató zene. 7 óra: Énekhangverseny. 10 óra: Tánczene. Berlin. 5 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Fuvószenekari hangverseny. 10 óra 30: Tánczene. Breslau. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra 15: Bucsukeringő operett előadásának közvetítése. Brünn. 11 óra: Délelőtti

hangverseny. 6 óra 10: Ritta Novak operaénekesnő hangversenye. 9 óra: Hangverseny a kiállításból. Hamburg. 12 óra 30: Déli hangverseny. 3 óra 15: Operaáriák. 8 óra: Mona Lisa opera két felvonásban. Ezt követőleg tánczene. Königsberg. 4 óra 30: Orff zenéből szemelvények. 8 óra 5: Táncest. Langenberg. 1 óra 5: Déli hangverseny. 5 óra 45: Délutáni hangverseny. 8 óra 15: Vidám est. Leipzig. 3 óra: Déli hangverseny. 3 óra: Déli hangverseny. 9 óra: Esti hangverseny. Prága. 12 óra 5: Déli hangverseny. 5 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 15: Orfeusz az alvilágban operett előadásának közvetítése. Stuttgart. 4 óra 15: Szórakoztató zene. 8 óra 15: Marazene-est. Éjjel 1 óra 30: Első jeli hangverseny.

Sport

Galamblövéverseny Lugoson. A gosi vadászársaság e hó 23-án galamblövéversenyt rendez, amely idegen lövészek is résztvesznek. A verseny, mely iránt nagy érdeklődés mutatkozik, a hangárnál lesz.

Magyarország a második lett a főkolai olimpiáson. A párisi főiskolai olimpiász eredményeit most tett közzé. A hivatalos kimutatás szerint a versenyen tizennyole nemzet főkolai hallgatói vettek részt. Az előhelyen Olaszország végzett tizenny ponttal. A második Magyarország lett tizenhat ponttal. Ezután következnek Franciaország, Németország, Csehszlovákia, Japán, Anglia, Svédország. Hogy Csehszlovákia ötödik lett, annálajdonítható, hogy a Felvidék magyar diákjai is résztvettek a versenyen. A főiskolai versenyek során magyar diákok első helyen végeztek a diszkoszvetésben, száz és négyszázméteres, síkfutásban, ötven méteres úszásban, négyszer ötven méteres úzóstaffában, az egyéni és a csapatversenyben, valamint a futballban. Ezenkívül nyolc második és tizenharmadik díjat szereztek.

Nurmi Budapesten. Budapestről jelentik: Nurmi december 18-án Budapesten résztvesz az MTK által rendezendő versenyen.

Közgazdaság

Befejeződik a Bisztra likvidálás. Két év előtt a Bisztra erdőkitermelési részvénytársaság súlyos anyagi válságba sodródott. A vállalatot akkor a Löffler csoporttól a Temesvári Bank, a Timişiana és a Sváb Közpart Bank vette át és megindította szanálási akciót. A szanálási akció során három hónap előtt a Bisztra egyik faüzlete állott az érdeklődő központjában. Arról volt szó, hogy bankesport egyik tagja a napi árulul, néhány millió lei veszteséggel adott el egy nagyobb tétel fát. Az üzletet akkor sztornirozták, az eladás követő tanácskozáskor pedig imót szent lett a béke a bankok között. Azóta ismét folyik a Bisztra szanálása, amely most újabb fordulatba ért. Ugyanis a szanáló nagybankok a glimbokai erdőt a már kitermelt faállománnyal együtt tizenhárom millió leierért eladták a Nadrág, Titán, Karván fémáru részvénytársaságnak. A glimbokai erdő eladása után a részvénytársaság jogi likvidálásáról van szó és ez a közel jövőben szintén megtörténik, a hitelezők pedig pénzükhöz jutnak.

AZ ÖN PÉNZE

BIZTOS

ÉS JÓL KAMATOZIK

A TEMESVÁRI BANK ÉS KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL

Saját tőke: 135.000.000 Lei. Saját betétek: 500.000.000 Lei
Alapítási év 1906

Saját intézeti palota. Banáti Haz. Szt. György-ter.

Királynő és kalandor

A Déli Hirlap eredeti regénye

Írta: Félegyházi András

(Folytatás.)

81

(Utányomás tilos.)

Amint abbahagyta a kísérletezést, megszólalt a dróttalan táviró esengője.

Eudoxia királynő felemelte a hallgatót és a füléhez illesztette.

— Halló — szólalt meg a messzésgépnél egy férfihang, amelyben a királynő boldogan ismert rá Ottó von Braunschweig mély hangjára.

— Halló, — válaszolt a királynő — itt én vagyok személyesen, Eudoxia királynő.

— Felsőleges asszonyom, — jelentette Ottó von Braunschweig — hódolatteljesen tudomására hozom, hogy a siker első részét már sikerült megszerennem.

— Hogyan? — kérdezte ujjongó hangon a királynő.

— A forradalmároknak azt a csapatát, amely leginkább fenyegette a főváros t, legyőztem.

Eudoxia királynő szeretett volna diadalmasan felkiáltani. Azonban Ottó von Braunschweig folytatta jelentését:

— Most aztán tovább vonulok és szembeszállok a forradalmárok főcsapatával. Azt már megállapítottam, hogy a technikai fölényüktől nem kell tartanom, mert ha volna valami új haditalálmányuk, azt már az első összecsapásnál is alkalmazták volna. Azért még ebben az órában tovább megyek.

Azonban a királynő ellenezte ezt a tervet. Tette leginkább azért, mert nagyon vágyott látni szerelmes lovagját. Azért így válaszolt a telefonba:

— Ottó von Braunschweig, Bogumil hercege én másként rendelkezem. A forradalmárok főcsapatja ellen vonulni ráér egy nappal később is. Most az a fő, hogy holnap diadalmasan bevonuljon Karillgrádba. Azért van erre szükség, hogy a nép lássa a diadalmas hőst és lelkesedjék érte. Bizonyára jól tudja, hogy az ilyen tömeglelkesedés mennyire hasznos az ügy folytatása érdekében. Ha őnt a főváros népe ünnepli, ez igen lejutólag hat majd a forradalmárookra, a kiknek harci kedvét ez igen le fogja lohasztani.

Ottó von Braunschweig nem akart ebbe beleegyezni, mert egy csapásra akart végezni az egész forradalmi sereggel, azonban a királynő olyan erőlyesen folytatta szavait, hogy végre is beleegyezett a másnapi diadalmas bevonulásba.

Pedig hát a királynőnek nem annyira az fekdött a szívében, hogy a nép lelkesedjék, hanem inkább az, hogy mielőbb lássa a maga szíve bálványát. Természetes, hogy örvendett előre azon is, hogy a nép Ottó von Braunschweigot ünnepelni fogja, mert biztos volt benne, hogy a néphangulat így előbb és szívesebben szentesíti azt az elhatározását, hogy feleségül menjen a győzőhöz.

A királynő tudatta az eseményeket a kormány tagjaival, akik megtették az intézkedéseket a másnapi diadalmenetre. Plakátok jelentek meg a házak falain és a hirdető oszlopokon, amelyek felszólították a lakosságot, hogy házaik szőnyegekkel, virágokkal és lobogókkal díszítse, mert a király-

nő csapata győzelmet aratott a forradalmárok fölött és a győző másnap tartja bevonulását.

Azon az útvonalon, amelyen Ottó von Braunschweignek jönnie kellett, minden utcakereszteződésnél diadal-
kapukat állítottak föl.

Másnap a győzelmi bevonulás programszerűen folyt le.

Az utcákon tengernyi nép tolongott.

A királynő ministerei kíséretében a város szélén várta Ottó von Braunschweigot, aki autón jött, csapatai pedig szabályosan meneteltek mögötte.

Mikor az autó a diadalkapu elé ért, ahol a királynő várakozott, Ottó von Braunschweig kiszállt a járműből és a királynő felé ment.

— Éljen a győző, — kiáltott a királynő.

— Éljen a győző, — visszhangozta sok ezer torok.

Ottó von Braunschweig térdre borult a királynő előtt.

Azonban a királynő a beállott esendben messzehallatszó hangon mondotta:

— Nem úgy, Bogumil hercege, nem az ut porában térdelve van az ön helye, hanem az én karjaimban. Ön az ország megszabadítója és mint ilyennek megérdemli a legnagyobb jutalmat. Megérdemli azt, hogy az egész nép lelkesen egyezzen bele abba, hogy ön jutalmát akképpen kapja meg, hogy a királynő férje legyen.

Egetverő éljenzés hangzott fel a királynő szavaira a nép ajkairól.

A királynő pedig lehajolt a térdeplő Ottó von Braunschweighoz és az egész nép szemeláttára megcsókolta az ajkát.

Azután gyengédén felemelte a karjával, majd intett a sokaságnak, hogy beszélni akar.

Ujra esend támadt és a királynő hangosan mondta:

— Kedves aláltvalóim, ime lássátok az ország megszabadítóját, a hősgyőzőt s királynőtök leendő férjét.

A néptömeg újra zúnni nem akaró viharos éljenzésbe tört ki.

Ottó von Braunschweig pedig ragyogó arccal, de némán állott a királynő előtt.

— Miért nem szól egy szót sem? — kérdezte tőle Eudoxia királynő.

— Felég, — mondotta ez meghatótt hangon — a jutalom, amellyel engem kitüntet, sokkal nagyobb, sem hogy szólni tudnék. Olyan boldog vagyok, hogy úgy érzem, mintha minden kimondott szó profanizálása volna boldogságomnak.

— És fog-e engem szeretni is?

— Felsőg, — válaszolt a katona — ki ne szeretné felségedet!

— De nemcsak úgy szeressen engem; mint királynőjét, hanem mint szerelmes asszonyát! Fog-e engem így is szeretni, Ottó von Braunschweig, Bogumil hercege?

— Minden esépp véremmel, minden lehettemmel! Hiszen alig bírom fel-fogni azt a nagy boldogságot, hogy Eudoxia királynő az enyém!

És most a diadalmas győző volt az, aki odahajolt a királynő szájához és megcsókolta azt.

(Folyt. köv.)

Mindenkinek nagyon fontos elolvasni!

Október 1-től

a Déli Hirlap előfizetési árai a következők lesznek:

Temesvárott és vidéken házhöz

kézbesítve:

Egy hónapra	80 lei
Negyed évre	240 lei
Fél évre	450 lei
Egész évre	900 lei

Temesvárott, ha az előfizető személyesen veszi át a lapot a kiadó-

hivatalban:

Egy hónapra	70 lei
Negyed évre	210 lei
Fél évre	400 lei
Egész évre	800 lei

Állami tisztviselők és állami nyugdíjasok lakásra való kézbesítéssel:

Egy hónapra	60 lei
Negyed évre	180 lei
Fél évre	340 lei
Egész évre	680 lei

Állami tisztviselők és állami nyugdíjasok, ha személyesen veszik át a lapot a kiadóhivatalban:

Egy hónapra	55 lei
Negyed évre	165 lei
Fél évre	300 lei
Egész évre	600 lei

Az állami nyugdíjasok és állami tisztviselők tehát huszonöt százalékos kedvezményt élveznek. Emellett a többi kedvezmény is megmarad, hogy aki előfizet nemcsak a legfrissebb híreket kapja, hanem minden nap tárcát, regényt, rádióműsort, tőzdei árfolyamokat, terményárakat, politikai, irodalmi és közgazdasági cikkeket, valamint sportrovatot, továbbá egyszer havonként egy tiz szavas apróhirdetést ingyen, résztvesz minden hónapban abban a sorsolásban, melynek nyertese három napig ingyen lakhatik a budapesti Park-szállodában. A Déli Hirlap még azt a kedvezményt is nyújtja úgy a régi, mint az új előfizetőknek, hogy akik

október 1-ig

beküldik az előfizetési díjat, azok még a régi alacsony előfizetési díjat fizetik. Ilyen kedvezményes előfizetést

1929 január 1-ig

terjedő érvényességgel fogadunk el azok részéről, akik az előfizetési díjat október 1-ig beküldik. Ezen terminus után a kedvezmény már nem vehető igénybe.

Külföldre az előfizetési díj:

Egy hónapra	110 lei
Negyed évre	330 lei
Fél évre	600 lei
Egész évre	1200 lei

Próhirdetések

Házasság

Érteskedéshez keresek női társat 100.000 le-el, kölcsönös szimpátia esetén házasság nincs kizárva. Leveleket „Boldog jövő” jelígre a kiadóba kérek. (2678)

Alkalmazás

német nyelvű folytatásos regény eladásának vidéki szervezéséhez szervezők felvételnek a Heicon nyomdában, Lenau-tér 2. (2677)

bizható szobaleányt keresek 1 ére, jó bizonyítványokkal Cim kiadóban, (5687)

bizonyítványokkal komolyabb, idősebb gyermekleányt keresek 1-ére, ki a szobaleányi teendőket is vállalja. Németül beszélők előnyben. Cim a kiadóban. (5688)

szép kézimunkáló leányokat keresek privát foglalkoztatásra Cimeket kérek a kiadóba „Kézimunka” jelígre. (5689)

Allást keres

szép fiatal leány, ki perfekt ondozó, okt. 1-ére állást keres. Cimeket kérek a kiadóba „Jó munkaerő” jelígre. (5690)

bizható házvezetőnő, a háztartás minden ágában jártas, baromfi-nyújtásért, jól főz, hosszú bizonyítvánnyal állást keres, magányos urhoz vagy idősebb házaspárhoz, vidékre is megy. Cim: özv. Fejerné, II ker. Iskola u 7 (2578)

szép egyedülálló asszony falura pléniához vagy magányos urhoz házvezetőnek ajánkozik. Cim: Eötvös-utca 15. Z-né. (2681)

10 éves ápolónői bizonyítvánnyal, gyermekgondozói vagy betápolói állást keres, vidékre és városba is megy. Cim a kiadóba.

Adás-vétel

eladó 250 m² kerttel, szőlővel, 3000 le-ért. Ujkisoda, VIII. utca 5. szám. (2652)

gyártelepben hentes- vagy péküzemnek alkalmas szép ház sürgősen árvalóval eladó Cim: Gyártelep, Sarvas étterem (2680)

szép nőruhák eladók. Cim a kiadóban. (5691)

szép jókárban levő jour-asztalokat s egy antik szalonasztalt megvételre keresek. Cimeket „Alkalmi eladás” jelígre a kiadóba kérek.

Lakás

szép szoba, konyha lelépéssel átadó. Cim a kiadóba. (2683)

Különféle

szép ellátást kaphat 1-2 fiú a zsidó családnál. Gondos felügyelet. Cim: Erzsébetváros, Hungaria ut 3. sz. I. em. 7a. (6'00)

szép iskolás gyermek teljes ellátást kaphat. Érdeklődni Bulev. Carol 3 I. em. az udvarban. (2573)

szép lakások! Poloska, rovar, patkányirtás nehézzárral (garantálva), porlevegőtisztítás, parkettgyalulás, surolás, szőnyegmosás, „R u v i n” intézet Erzsébetváros, Püspök-utca 5. Telefon 75. (Inkerton). (2570)

szép lakások! Poloska, rovar, patkányirtás nehézzárral (garantálva), porlevegőtisztítás, parkettgyalulás, surolás, szőnyegmosás, „R u v i n” intézet Erzsébetváros, Püspök-utca 5. (2642)

Déli Hirlap

1928 SZEPTEMBER 15

LEGUJABB

IV. ÉVF. 215 SZAM

Csak erőszakkal engedik elvenni a tüzoltóság vagyonát, melynek védelmére a bírósághoz fordulnak

Temesvár, szeptember 14.

A hatvan év óta fennálló temesvári önkéntes tüzoltóságnak a minisztertanács által való feloszlata, ami a városi tanács javaslatára történt, kinosan érintette Temesvár egész polgárságát. Ez érthető is, mert a polgárság adományából lett nagyobb az önkéntes tüzoltószervezet, amely viszont hat évtizeden keresztül vizagzott a polgárság vagyonára és nem egyszer mentette meg azt. A feloszlatairól szólok végzés a napokban érkezett meg a városhoz, amely azt nyomban kézbesítette Vidrighin Sztán főparancsnoknak és egyben bizottságot fűldött ki a tüzoltóság vagyonának átvételére.

Vidrighin Sztán, az önkéntes tüzoltóság főparancsnoka, a határozat vétele után gyűlésre hívta össze a szervezetet. A gyűlést tegnap este hat órakor tartották meg. Résztvevő azon mind a négy önkéntes tüzoltósági parancsnokság tisztikara és minden altagja. Ott voltak azonban a pártoló tagok is nagyszámban a város legelőkelőbb polgárai sorából.

Vidrighin Sztán megnyitotta a gyűlést és ismertette a miniszteri határozatot a feloszlatairól, mely az önkéntes tüzoltóság vagyonát a városnak adja. Furosa azonban, hogy a határozat egy szóval sem mondja meg, hogy a feloszlata mért történt és így ez a tény különböző félreértésekre és magyarázatokra adhat okot. Azután feltette a kérdést, hogy az önkéntes tüzoltóság milyen álláspontot foglal el a feloszlatairól szemben.

Drexler Adolf és Leim Miklós parancsnokok szólaltak fel elsőként. Hangsúlyozták, hogy az önkéntes tüzoltóság feloszlataira semmi ok nem volt és azért nem lehet belenyugodni. A tüzoltóság vagyona közadokozásból került és azt önként nem is lehet átadni, ha azonban erőszakkal veszik el, nem lehet megakadályozni. Ami a készpénzt illeti, ha a feloszlata végleges lesz, a mentőknek javasolják adni. A pártoló tagok közül hozzá szóltak még a kérdéshez Stachler Ádám, Ferch Máttyás apátplébános és Schön Ede, akik valamennyien a feloszlatait méltatlannak és

igazságtalannak mondták és elismeréssel szóltak az önkéntes tüzoltóság munkájáról.

Végül a gyűlés elhatározta, hogy a feloszlata ellen a közigazgatási bíróságnál keres orvoslást és a szervezet

vagyonát a bírói döntésig nem adja át, ha azt erőszakkal akarnák átvenni, azt nem akadályozza meg, azonban jogait fentarja. Kimondták, hogy a bíróság döntését megnyugvással várják és azt tiszteletben fogják tartani.

Romániának tervei vannak Magyarországgal

Bukarest, szeptember 14.

Diplomáciai körökben érdekes beszélgetésről tárgyalnak most, amely néhány nap előtt Szinajában folyt le. Egyik szálloda terraszán több külföldi diplomata beszélgetett egymással az optansügy eshetőségeiről. A csoport-hoz csatlakozott Argetoianu miniszter, akihez az egyik külföldi diplomata a következő kérdést intézte.

— Románia nem akar semmi szín alatt sem megegyezni Magyarországgal az optansügyben?

Argetoianu erre a következő feleletet adta:

— Aki Románia legutóbbi jegyzékét elolvasta, az láthatja, hogy Románia kéz egyezkedni Magyarországgal. Természetes, hogy csak a lehető leg határain belül. Ennek az egyezkedésnek véleményem szerint hamarosan

kellene megtörténnie. Meggyőződés ha nem politikusok, hanem a két ország szakértői ülnek le a zöld asztalhoz, úgy hamarosan meglesse a megegyezés. Nagyon örülnék, ha ezt a kérdést sikerülne elintézni, mert Romániának Magyarországgal kapcsolatban természetesen tervei vannak. Románia a háboru óta — mondotta a miniszter — sok olyan apró hibát követett el Magyarországgal szemben, amelyeket orvosolni kell. Az optansügy által keletkezett feszült helyzetet kell békés megegyezéssel megszüntetni. Románia hajlandó lenne a Népszövetség előtt tett ajánlatától eltekinteni, ha Magyarország megelégednék olyan kártalanítással, amelyet az ország a mai gazdasági viszonyok között elvélhet. Természetesen, hogy erre is meglehet találni a megfelelő formát.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'16 — Párisban 15'60

Temesvári magánárfolyamok 1928 szeptember 14-én reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban a harmadik bankjegyet középkeresletben.

Angol font: 800¹/₂—801'00—802'00 —, dollár: 164'60—164'75—164'25, dinár: 2'92— külföldi, 2'91 belföldi, 288 effect, hollandi forint 66'30—66'40—66'40, francia frank: 6'46—6'48—6'50, olasz lira 8'65—8'66—8'70, cseh kor.: 489 490—490, német márka: 39'35—39'38—39'50, osztrák schilling: 23'26—23'28—23'30, magyar pengő: 28'81—28'83—29'00, svájci frank: 31'78—31'82—31'80.

Terményárak:

Buza 70, tengeri 950, zab 610, korpa 560, árpa 610, sörárpa 720. Irányzat: lanyha.

Agyonütötte

veszekedés közben a férjét

Szabadka, szeptember 13.

Kisdios községben Ratocsa István gazda meghalt és a felesége agyonütötte be a halálesetet, hogy részegen jött haza a korcsmából, megérett az asztalnak és olyan súlyosan sértette meg a fejét, hogy ennek következtében bekövetkezett a halál. Elhalt bátyja a csendőrségen szemben azt jelentette be, hogy ő az asszony verte agyon. A csendőrség megindította a nyomozást és annál során kiderült, hogy a vád igaz. Meggyilkolt gyermekei anyjuk elvállottak és elmondták, hogy apjuk nem is volt részeg, hanem a házasság csak valami miatt összekülönbözött a veszekedés során Ratocsné felkapott egy nehéz vasedényt és azt férje fejéhez verte. A vasedény beszakította koponyát és megsértette az agyat, ami maga után vonta Ratocsa István halálát. A gyilkos feleséget letartották.

ROMANIA AZ OPTANSÜGY HATÁROZATÁRA KÉRTE. Genfben jelentik: A román delegáció a népszövetség főtitkárával közölte azt az óhívást, hogy az optansügyt szeptember 20-ika előtt a Népszövetség tanácsában ne tárgyalják.

PORTUGALIABAN IS. Párisban jelentik: Lisszabonból kerülő uton Alemtajo nevű kerületében forradalmi összeesküvést leplezték le. Tíz személyt letartottak, harminchat bombát és tíz tonna dinamitot lefoglaltak.

CHAMBERLAIN KIVALIK ANGOL KORMÁNYBÓL. Londonban jelentik: Angliában nagyban kétségbeesettek a választásokra, amelyekre munkáspárt igen nagy kilátásokkal indul neki. A Baldwin-kormány munkáspárt eredményeit úgy igyekszik megakadályozni, hogy még jóvá a választások előtt lényegesen átalakítsa és liberálisokkal higitja föl magát. Chamberlain külügyminiszter, az admirális első lordja kiválnak a kormányból. Ninesen kizárta, hogy Balfour, aki már nyolcvan éves és visszavonultan él, elvállalja a külügyminiszterium vezetését.

Lugoson

ugyanabban az időben jelenik meg a Déli Hirlap, mint

Temesvárot